

A6 Michał Salmonowicz

ur. ok. 1730 r. w Achremowcach zm. 4.02.1789 r. w Plusach

syn Aleksandra (A1)

żona Antonina z Żabów h. Kościesza (córka Antoniego Żaby¹), łowczego brasławskiego i Joanny z kniaziów Światopełków Mirskich, zmarła 16.04.1812 r.

dzieci: Róża (A60), Michał (A61), Antoni (A62), Teresa (A63), Józef Wincenty (A11), Józefa ↓, Petronela ↓, Julianna ↓, Teodora ↓

- Michał „(...) tak pozostała po Oycu iako też nabyte od stryiów swoich przez iego Matkę część majątności Achremowcow wyprzedła wspólnie z tąż matką swoją Janowi Augustowi z Sklow i Konstancyi z Platerow Hylzenom Kasztelanom Inflantskim Starostom Brasławskim, przeświadcza o tem Prawo wieczysto=prze-
dażne r. 1754 Julii 23 sporządzone, tegoż roku i miesiąca 28 dnia w Magdeburji Dziśnienkiej przyznane i tegoż roku 7^{bra} 10 dnia w Trybunale Głównym W⁹X^{1wa}Litewskiego aktykowane od Krystyny z Dymaszewiczow Matki i Michała Alexandrowicza Syna Salmonowiczow pomienionym Hylzenom na Maiętność Achremowce wydane. – Tenże Michał Alexandrowicz Salmonowicz po wybyciu oyczystego majątku w Achremowcach miał sobie nadane Starostwo Plusy²) w powiecie brasławskim położone, iak to daie się widzieć 1° z Przywileiu Króla Polskiego Stanisława Augusta w r. 1766 dnia 13 maia danego, przez który Antonina z Żabow Salmonowiczowa dopuszczoną została do wspólności prawa dożywotniego iakie miał mąż iey Michał Salmonowicz na pomienioną Dzierżawę Plusy – 2° z Intromisyi po zeyściu Michała Salmonowicza na imie żony iego Antoniny z Żabow Salmonowiczowey do tegoż Starostwa Plus w roku 1789 februaryi 16. z mocy powyższego przywileiu czyniony i dnia następnego w Sądzie Grodzkim Brasławskim zeznaney. – Że z tegoż Michała pozostało trzech synow: Michał, Antoni i Józef teraz wywodzący się, i że oni byli Posessorami wspólnie z Matką swoją rzezonego Starostwa Plus, nato w niedostatku metryk chrzestnych na Michała i Antoniego, które dla zgorzenia razem z Kościołem gdzie oni byli chrzczeni, złożone byđż nie mogą. Dostatecznym są dowodem: 1°) Świadectwo Izby Skarbowey Wileńskiej r. 1829 mca 9^{bra} 9. za N. 9498 wydane, z którego widać że w czasie rewizyi 1795 r. Matka ich Antonina z Żabow Michałowa Salmonowiczowa Starościna Pluska dożywotnia Possesorka tegoż Starostwa zawierającego podług ówczesney lustracyi dusz męzkich rewizyjskich dziedzicznych i wolnych 60. podając spiskę szlachecką pomieniła w niey synow swoich Michała, Antoniego i proszącego Józefa oraz cztery córki. – 2°) Kwit z Izby Skarbowey Wileńskiej o podaniu przez Michała braci jego rodzonych Antoniego i Józefa Schemy Szlacheckiej w czasie rewizyi 1816 roku X^{bra} 30 dnia na N. 4286.(...)” [Wyp1]

¹) Antoni Józef Żaba, łowczy brasławski; w 1784 r. właściciel w parafii Plusy: wsi Glinówka (wspólnie z Bogusławem Światopełk-Mirskim, podkomorzym brasł.), wsi Obabie Wielkie (wspólnie z Mirskim), wsi Tramielie, folw. Zubina. Miał córkę Petronelę, żonę Mikołaja Rotrowicza, rotmistrza brasławskiego. [prawdopodobnie jego żona Joanna była córką lub siostrą Bogusława Mirskiego]

²) Plusy, wś rząd. nad jez. Plusy, pow. nowoaleksandrowski, gm. Krasnogórki, par. Brasław (zwały się dawniej Przeświecicą al. Przeświecnicą) stanowiła niegdyś starostwo niegrodowe, będące w dzierżeniu Salmonowiczów (dzierżawa trwała na pewno do końca XIX wieku), którzy wzniesli tu w 1770 r. murowany kościół katolicki p.w. św. Trójcy, filialny brasławski [Sul]
[Plusy były w dzierżawie Salmonowiczów już przed 1718 r. – patrz (C)]

- starosta (niegrodowy) Pluski

- w 1770 r. ufundował w Plusach kościół filialny par. brasławskiej [SGKP t. 8, s. 271]

Kościół p.w. św. Trójcy w Plusach; stan obecny

- 26.02.1775 r. w Widzach **GD Michał Salmonowicz** był ojcem chrz. Mateusza, s. Stanisława i Konstancji Kopciów

- 10.03.1776 r. w Podziśniu **MD Michał Salmonowicz** był ojcem chrz. Justyny, c. Tomasza i Marianny Stacewiczów

- wg: „Opisu parafii pluskiej” z 1784 r., sporządzonego przez księdza Dominika Dembskiego³) komendarza, do Michała Salmonowicza należały miejscowości położone niedaleko Plus:

Słobodka, dwór i kościół filialny, „który jest punktem opisującej się parafii” (tak widocznie nazywało się miejsce, gdzie stał dwór Michała i zbudowany przez niego i żonę kościół)

Ilża [Ilze] zaścianek, na wschód, ½ mili, „nad jez. Ilże, dalej las w koło”

Łuhowe zaścianek, na wschód zimowy ¼ mili [płd.-wsch.] (chyba **Bondaryszki**, bo takiej nazwy „Opis...” nie wymienia, a Koreniki należały do Hylzena)

Pupieliszki, na wschód zimowy ¼ mili [płd.-wsch.] (chyba Popieliszki, bo „Opis...” podaje: Popieliszki, JPHylzena, między południem i zachodem o ⅛ mili czyli wg mapy Pupieliszki – prawdopodobnie autor opisu lub mapy pomylił nazwy)

Pietkuniszki, na wschód ¼ mili, „nad samym jeziorem ze strony wschodniej”

Szemele Zapluskie, na wschód letni ¼ mili [płn.-wsch.], „nad samym jeziorem ze strony wschodniej” (chyba **Zapluszyno**, bo takiej nazwy „Opis...” nie wymienia)

Swilimieście, na zachód letni ¼ mili [płn.-zach.] (= **Swilimieście**)

Wodegiany zaścianek, na wschód ¼ mili (prawdopodobnie Bondaryszki, powstałe z połączenia z **Luhowe**); w „Lustracji starostw 1789 r.” do dzierżawki Plusy zapisany jest zaścianek **Wojdziegienieński**

- ³⁾ Dembski (Dębski) Dominik, ks. komendant pluski: "Przy kościele filialnym w Plusach, wikariusz x. Dominik Dębski prowiz. kościoła brasławskiego. Edukował się in seminario diecesiano, ma lat 35. Pensyi rocznej bierze zł 200. Stół i inną przyzwoitą wygodę od WJmc Pana Salmonowicza starosty pluskiego, ma we dworze" – patrz: Wizytacja dekanatu brasławskiego 1782-1783, s. 7. [komendant, to nie zastępca proboszcza, lecz duchowny tymczasowo pełniący jego obowiązki]

mapa A25 B44

- 1.03.1779 r. w Brasławiu **GD Antonina Salmonowiczowa Capit. Plusens.** była matką chrzestną Justyny Anny, c. Urodz. Antoniego i Anastazji Walumsow [KM par. Brasław]
- 5.07.1785 r. **MD Michał Salmonowicz Capitaneus Plusensis** razem z żoną **Antonellą** aystowali przy chrzcie Marianny Róży, c. GD Kazimierza i Zofii Giedroyciów starostów dubniowskich [KM par. Plusy]
- 28.01.1788 r. w Plusach **MD Michał Salmonowicz** był ojcem chrz. Róży Marjanny, c. GD Jana i Joanny Sawickich ze wsi Pietkuniszki [KM par. Plusy]
- zapis o zgonie **Michała Salmonowicza** [KM par. Plusy]

*Dr. MD: Michael Salmonowicz Capitaneus Plusens. Sacramentis munitus
II. 1789
mortuus sepultus in Ecclesia*

- 4.06.1789 r. w Plusach **Antonina Salmonowiczowa Capitanea Pluska** była matką chrz. Michała Kornela, s. MD Wincetego Alexandrowicza i Marianny z Walickich [KM par. Plusy]
- 13.04.1791 r. w Plusach **MD Antonina Salmonowiczowa żona starosty pluskiego** była matką cgrzestną Ignacego, syna MD Wincetego Alexandrowicza i Marjanny z Walickich [KM par. Plusy]
- 22.06.1799 r. w Plusach **MD Antonina Salmonowiczowa Capitana. Plusen.** była matką chrz. Pauliny, c. MD Piotra Żaby i Joanny Wolskiej [KM par. Plusy]
- 29.06.1801 r. w Plusach **Antonina Salmonowiczowa Capitanea Pluska** była matką chrzestną Eleonory Petroneli Anny, c. Jana Dębskiego i Brygidy Kwinto [KM par. Plusy]
- zapis o zgonie **Antoniny Salmonowiczowej** z 1812 r. [KM par. Plusy]

*Antonina Salmonowiczowa starosty pluskiego w Dziej. na fantukarzu
na p. k. 1808. 16 aprilla - 29 aprilla*

Teodora Salmonowiczówna starościanka Pluska

ur. ok. 1760 r. w Achremowcach zm. w

córka Michała (A6)

mąż Walenty Prewysz Kwinto, major wojsk ros.; ślub 7.08.1781

dzieci Bogumiła Prewysz Kwinto

- metryka ślubu [KM par. Plusy]

27. Augustus 1781 r.
Dni supra - Bratruinijis bonij rationem Dispensacionis nullus: Decretum canonico impedimento venditai elarimonum inter Jnd. Valentium Brevisz Kwinto Juvenem Majorem caesatus Imperij & inter Theodoram Salmonowiczowam Virginiem Capitanei Plusensis Filiam Brevitibus Interibus tam ex parte sponsae clud. Antonio Jakowski Sub Camerario Aulae Poloniae tam ex parte sponsae Jnd Felice Zaba Venatore Smolensij Balatziensij

> 25.12.1803 r. ur. **Bogumiła, c. Walentego Prewysz Kwinto i Teodory z Salmonowiczów**

[KM par. Plusy]

Petronela Salmonowiczówna starościanka Pluska

ur. ok. 1764 r. w Achremowcach zm. w

córka Michała (A6)

mąż

dzieci

24. Dni supra bati inf. nona Ludovicum Adamum Libelli Jnd. Josephi & Marianne Pankeiwiczowae de Kerceli Lib. Jnd. Felice Czerniawski de Prewiszli cum Bernella Salmonowiczowae Capit. Plusens. de Plusy

KM par. Plusy 1786 r.

- 5.09.1795 r. w Plusach MD **Petronela Salmonowiczówna** córka starosty pluskiego była matką chrzestną Władysława, s. GD Stefana i Marianny Walickich

[KM par. Plusy]

Julianna Salmonowiczówna córka starosty Pluskiego

ur. ok. 1769 r. w Plusach zm. w

córka Michała (A6)

mąż

dzieci

- w VIII.1787 r. GD **Julianna Salmonowiczówna** mieszkała we dworze Belmont

14. Dni supra bati inf. nona Vincentium Libelli Jnd. Baselij & Berkwiczowae de Alchmy Jnd. Michael Salmonowicz Filij Capit. Plusens. cu MD Julianna Salmonowiczowae Fita Casita Libi de Aula Plusy

Józefa Salmonowiczówna z dworu Plusy

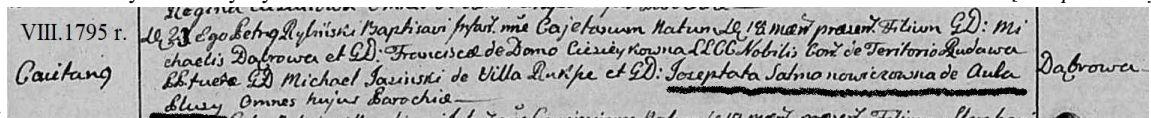
ur. ok. 1775 r. w Plusach zm. w

córka Michała (A6)

mąż

dzieci

- 6.01.1794 r. w Plusach **MD Józefa Salmonowiczowna córka starosty pluskiego** była matką chrzestną Tomasza Jana, s. GD Benedykta i Anny Rychterów [KM par. Plusy]

Maryanna Salmonowiczówna

ur. ok. 1780 r. w Plusach zm. w

córka Michała (A6)

mąż Krzysztof Radalewicz, ślub 1800

dzieci Maciej, Krzysztof

- > 10.02.1801 r. w m. Widze ur. Maciej, s. Krzysztofa Radalewicza i **Maryanny Salmonowiczówny** [KM par. Widze]

- > 6.10.1811 r. w m. Widze ur. Rozalia, c. Krzysztofa Radalewicza i **Maryanny Salmonowiczówny**. Chrz. Petronela Salmonowiczówna [KM par. Widze]